

Kultur- och fritidsnämnden

Årsredovisning 2010

tyresö kommun

Årets verksamhet

2010 slogs biblioteket och kulturavdelningen samman till en avdelning under namnet Tyresö bibliotek & kultur.

Biblioteket är den mest besökta verksamheten i kommunen. En brukarenkät genomfördes under året som visade på 96 % nöjda besökare.

För att kunna nå ut till fler har biblioteket ökat antalet öppettimmar till 5 735 timmar per år (5 344). Detta har åstadkommits genom att biblioteken nu har obemannat en timme varje vardagsförmiddag (120 timmar/vecka till 125 timmar/vecka) samt genom att besöken från förskole- och skolgrupper har förlagts utanför ordinarie öppettider (ca 10 timmar/vecka).

Biblioteken genomförde förtidsröstning inför det allmänna valet. Sammanlagt 9 192 förtidsröster registrerades. Av dessa registrerades 7 683 på biblioteken.

Under året avslutades projektet *Läskonster* som syftar till att på ett nytt sätt presentera och levandegöra läsupplevelser till skolbarn. Projektet rönt stort intresse, både från besökarna och från andra bibliotek, som gjorde studiebesök för att ta del av metoden som nu tillämpas i Tyresö.

Under året pågick ett digitaliseringsprojekt där man samarbetade över förvaltningsgränserna med att publicera befintligt material om kulturhistoriska miljöer på kommunens hemsida. Arbetet fortgår och ytterligare material i form av bilder, dokument och länkar kommer successivt att publiceras. Ett annat projekt som påbörjades under året var ortsportalen på Wikipedia, vars syfte är att få medborgarna att dela med sig av sina kunskaper om kommunen.

Kulturenheten tog under 2010 över ansvaret för arrangemang i slottsområdet. En nyhet för i år var *"Berättelser under träd"*. Under tre ljumma augustikvällar kunde man lyssna på sagor, myter och sanningar på Lilla Tyresö. Senare samma månad arrangerades *"Dragspel och visor på Notholmen"* där bland annat Susanne Alfvengren uppträdde.

Den 1 mars fördes kommunens ungdomskafé, Café Bonza, över till kulturenheten. Nytt för året var till exempel studioverksamhet och möten som arrangerats tillsammans med demokratiberedningen.

Under året har en föreningsportal byggts upp för att samla allt material på kommunens hemsida under en gemensam ingång. Syftet har varit att göra det lättare för föreningar att söka information. Kulturenheten har samarbetat med servicecenter, tekniska kontoret, fritids- och informationsenheten. Lansering av portalen kommer att ske februari 2011.

I konsthallen arrangerades åtta utställningar under året. Sammanlagt besökte ca 26 000 personer konsthallen. Julsalongen hade även i år ett högt antal deltagare då 100 Tyresöbor lämnade in konstverk. Många ungdomar var aktiva i konsthallen och bildverkstaden under året. Under våren kom ungdomar från gymnasiets medie- och designprogram och byggde den årliga elevutställningen i konsthallen. Under hösten gestaltade elever från Forellskolan sin hemkommun i *"Mitt Tyresö"*.

Tyresöfestivalen som arrangerades i september tillsammans med fritidsgårdarna bjöd på framträdanden från artister som Erik Linder, Seth Engström, Dogge Doggelito och Neo som spelade och sjöng. Den nya skateparken invigdes. Parken ligger vid Wättinge gårdsväg, nedanför

Bollmoradalens kyrka och omfattar en skateplaza på totalt 700 m². Parken fick sitt namn efter en omröstning på webben där Skatepark 135 fick flest röster och som avser de tre första siffrorna i Tyresös postnummer. Ett flertal föreningar deltog och erbjöd prova på aktiviteter. Det politiska partierna fanns på plats med information och aktiviteter.

Nationaldagsfirandet förlades detta år utomhus i Tyresö kulturcentrum Kvarnhjulet. Cirka 150 personer närvarade när kommunens nya medborgare hälsades välkomna. Medeltidsdagarna lockade ca 6 300 personer till två innehållsrika upplevelsedagar i kulturhistorisk miljö. Detta är ett arrangemang som genomförs över förvaltningsgränserna tillsammans med lokala näringsidkare och föreningar.

Under hösten invigdes även ett nytt elbelyst motionsspår runt Barnsjön. Spåret har två sträckningar, 2.3 km respektive 3.5 km.

Som ett steg i att utveckla föreningarnas styrelser och föreningsledare har under 2010 en fortsatt satsning gjorts på utbildning. I samarbete med idrottens studieförbund, SISU, har det arrangerats en föreningskonferens som bjöd på intressanta föreläsningar om kreativitet och effektivitet.

Flera förbättrande insatser har gjorts inom fritids- och kulturutbudet för personer med funktionsnedsättning. Bland annat har en livsstils-undersökning gjorts bland Tyresös särskoleelever. Resultaten från undersökningen kommer att sammanfattas i en forskningsrapport. Likaså har en inventering av utbudet av fritids- och kulturaktiviteter gjorts. Inventeringen resulterade i en katalog som Tyresö tog fram tillsammans med Haninge och Nynäshamns kommuner som vänder sig till barn och ungdomar som behöver extra stöd.

Projektet med Dalskolans nya idrottshall har också fortskridit. Anläggningen är en fullstor idrottshall som specialanpassas för gymnastikträning med bland annat en 15 meter lång trampolinbana som är nedsänkt i golvet. Hallen är specialanpassad för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Idrottshallen invigs mars i 2011.

Ekonomisk uppföljning

VERKSAMHET Belopp i tkr (löpande priser)		REDOVISNING					BUDGET	Överskott (+) Underskott (-)
		2006	2007	2008	2009	2010	2010	2010
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	Kostnad	67 291	42 044	54 757	60 597	58 886	59 511	625
	Intäkt	5 477	3 583	4 507	6 963	7 122	6 366	756
	Netto	61 814	38 461	50 250	53 634	51 765	53 145	1 380
Förvaltningsgemensamt	Kostnad	3 720						
	Intäkt	6						
	Netto	3 714	0					
Fritidsverksamhet	Kostnad	36 367	12 146	23 307	28 484	22 703	23 886	1 183
	Intäkt	2 754	827	1 608	3 852	3 466	2 982	484
	Netto	33 613	11 319	21 699	24 632	19 238	20 904	1 667
Bibliotek och kultur	Kostnad	27 204	29 898	31 450	32 113	36 183	35 625	-558
	Intäkt	2 717	2 756	2 899	3 111	3 656	3 384	272
	Netto	24 487	27 142	28 551	29 002	32 527	32 241	-287

Kultur- och fritidsnämnden redovisar sammantaget ett överskott för 2010 på 1,4 mnkr.

Överskottet hänförs främst till lägre kostnader inom fritidsanslaget. Bidragande orsaker är ej aktiverade investeringar för idrottshallar. Vandrarhemmet redovisar en ökad beläggning vilket lett till högre intäkter samtidigt som kostnaderna ändå har begränsats.

Nyckeltal

Fritid	Utfall 2009	Utfall 2010	Budget 2010
Antal deltagare i föreningslivet i åldrarna 7-20	9 220	9 316	9 300
- Varav flickor	4 171	4 216 45%	4 200
- Varav pojkar	5 049	5 100 55%	5 100

Kultur	Utfall 2009	Utfall 2010	Budget 2010
Antal öppettimmar vid biblioteken	5 344	5 735	5 379
Antal besökare *)	278 247	294 822	287 000
Antal utlån	264 031	254 792	249 700

*) exkl webbesök

Biblioteket har installerat en ny webbräknare. Dessa besök ingår inte i besöksredovisningen nedan. Antalet unika besök på webben under 2010 var 57 182.

Antalet öppettimmar har under ökat till 5 735 timmar (5 344).

I kulturskolans verksamhet deltog under året 1 008 elever i sång och spel, teater, dans, bild och musiklek. Vid årsskiftet 10/11 stod 300 (282) barn och ungdomar som uppnått rätt ålder för att kunna bli antagna i kö till kulturskolan.. Kötiden var vid årsskiftet 10/11 för piano ca 1,5 år (1,5 år), gitarr ca 2 år (1,5 år) och slagverk 1,2 år (5 mån). Siffran inom parentes anger kötiden vid

årsskiftet 2009/2010. Trenden är ett fallande intresse för träblåsinstrument och något ökande för bleckblås och stråk.

Medeltidsdagarna, lockade ca 6300 personer till två innehållsrika upplevelsedagar i kulturhistorisk miljö.

Detta år arrangerades två författarbesök – Helena von Zweigbergk (13 mars) och Maria Ernestam (20 november).

Nämndmål 2010

Öka antal lån av barnböcker med 5 %.

Måluppföljning: Målet uppfyllt. Biblioteken har under året ökat antalen lån av barnböcker med 11,2 % från 124 562 till 138 533 utlån.

Öka antal besökare till kulturarrangemang som arrangeras av kulturavdelningen med 5 %.

Måluppföljning: Målet uppfyllt. Antalet besökare har ökat med 6 % från 38 400 till 40 700.

Öka utbudet av fritidsaktiviteter för funktionshindrade barn och ungdomar.

Måluppföljning: Målet uppfyllt. Antalet ungdomar har ökat i Handbollsklubben Tyrold, Tyresö Fotbolls Förening, Trippel XXX (bowling), Tyresö Bordtennisklubb, Tyresö Bangolfklubb, Tyresö Ryttarförening, Bergfotens Innebandyklubb, Trollbäckens Scoutkår och Korpen via projekt Brännpunkten.

Framtiden

Inom biblioteket fortgår utvecklingen med ny teknik. Självbetjäning via webb och efterfrågan på nya medieformer fortsätter att utvecklas för att attrahera nya låntagargrupper som tidigare inte efterfrågat bibliotekets tjänster. Den nya interaktiva hemsidan ARENA byggs upp och utvecklas tillsammans med den nya tjänsten "My Library" för smartphones. Ambitionen är att detta kommer att förbättra bibliotekets service, främst mot den yngre målgruppen under 25 år.

Biblioteket fortsätter med satsningen "Boka en tjänst" för att erbjuda digital delaktighet för dem som riskerar att stå utanför samhällets webbinformation och e-tjänster. På biblioteket i Tyresö centrum erbjuds utökat obemannade öppethållande på förmiddagar mellan 9-10.

Under 2011 kommer biblioteket att byta från streckkoder till RFID som informationsbärande enhet i media och bibliotekskort. Samtidigt undersöks möjligheten till ett bibliotekskort som är laddningsbart och som går att kombinera till andra kommunala tjänster.

Inom kulturen finns två starka trender som påverkar den verksamhet som bedrivs inom allmänkultur, kulturskola, ungdomskafé och naturskola. Den ena är samverkanstrenden för att uppnå synergieffekter, effektiviseringar och kunskapsutbyte. Där regional samverkan på kulturskoleområdet skulle kunna ge möjlighet att erbjuda undervisning som det i den enskilda kommunen inte finns tillräckligt underlag för. Det kan gälla riktad verksamhet till funktionshindrade, undervisning på udda instrument eller ensemblespel på hög nivå, eller kulturella uttryck från andra kulturer.

Den andra trenden som påverkar kulturen är digitaliseringen. För biograferna öppnar den nya tekniken upp möjligheter såsom direktsända operavisningar i hög kvalitet, fotbollsmatcher eller storbildskonferenser. Men för det krävs det att man investerar i anläggningar som kostar ca en halv miljon kronor. Detta är något som bör beaktas då SF har beslutat att övergå från de gamla 35-kopiorna till de nya digitala filerna som Tyresö använder sig av.

Även inom arkivområdet sker digitaliseringar av kommunarkiv, lokalhistoriska arkiv och kommunernas konstinnehav som görs tillgängligt för medborgarna. Sollentuna och Nacka är kommuner i regionen som har välutvecklade arkiv som är tillgängliga för allmänheten. Även Stockholms stad är långt framme inom digitaliseringen, då man genom bred samverkan mellan olika förvaltningar skapat en webbaserad plattform "*Stockholmskällan*".

Kulturutredningen (SOU 2009:16) föreslår en bredare syn på kulturpolitiken, i utredningen används begreppet "aspektpolitik" för att beskriva kulturpolitikens betydelse inom utbildningspolitik, arkitektur, stadsplanering, nyföretagande mm. I detta sammanhang blir det extra intressant att Tyresö Naturskola från årsskiftet är organiserat under kulturenheten.

Naturskolor har etablerat sig över hela landet och erbjuder fortbildning i hur läroplanernas strävansmål kan uppnås med hjälp av utomhuspedagogik. Naturskolans konkreta och upplevelsebaserade pedagogik bidrar till ökad förståelse för exempelvis hållbar utveckling och klimatförändringar. I Stockholms kulturhus har man integrerat dessa frågor i ett kombinerat kafé och konsumentupplysningscenter, det så kallade "Ekoteket" där man har utställningar, föreläsningar och föredrag inom ämnet.

En kultur- och idrottsgala kommer för första gången att genomföras i mars. Evenemanget är ett sätt att uppmärksamma framstående medborgare för goda insatser inom idrotts- och kulturlivet.

Inom fritid kommer stor vikt att läggas på utbildning av föreningarnas ledare och styrelser, då efterfrågan och behovet är stort. Vidare kommer en större satsning ske på fritidsenheten inom området information. Detta kommer i första hand beröra fritidsenhetens hemsida via en Föreningsportal.